

Нації
вмирають не від інфаркту
Спочатку
їм відбирає мову

© Ліна Коотенко

Мова наша - серце наше!

21 лютого представники всіх націй і народностей світу відзначають Міжнародний день рідної мови.

Щиро бажаємо всім серцем і душею завжди любити свою країну пишатися рідною мовою і прославляти свою культуру. Нехай мова завжди залишається сильним і потужним інструментом не тільки спілкування, а й розвитку.

Незважаючи на перешкоди, українська мова розквітає! Вона була з нами у найскладніші часи, є сьогодні і буде вічно, як символ нашого незламного духу та відваги. Українська мова надихає нас, єднає крізь віки та кордони, тож хай вона завжди лунає в рідних домівках, на вулицях, у містах та селах, а найголовніше – у ваших серцях!

Історія свята, на жаль, має дуже трагічний початок. 21 лютого 1952 року у Бангладеші влада жорстоко придушила демонстрацію протесту проти урядової заборони на використання в країні бенгальської мови. Відтоді цей день у Бангладеші став днем полеглих за рідну мову.

Минуло багато років. Аж у жовтні 1999 року на Тридцятій сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО було запроваджено Міжнародний День рідної мови як привід для роздумів та зосередження уваги на мовному питанні. Починаючи з 21 лютого 2000 року, цей день відзначають і в Україні.

Українську офіційно визнали літературною після видання «Енеїди» Івана Котляревського. Тож Котляревського вважають основоположником нової української мови.

Перший український «Буквар» видав у 1574 році у Львові першодрукар Іван Федоров. До наших часів дійшов лише один примірник книги, знайдений 1927-го в Римі. Нині стародрук зберігається в бібліотеці Гарвардського університету.

Найстарішою українською піснею вважають баладу «Дунаю, Дунаю, чому смутен течеш?»

Українська мова входить до *трійки*
найкрасивіших мов у світі. На мовних
конкурсах в Італії на Франції її
визнавали *наймелодійнішою*.

Наша рідна українська мова – це основа нашої безмежно багатой культури. Це наш дух, наша душа.

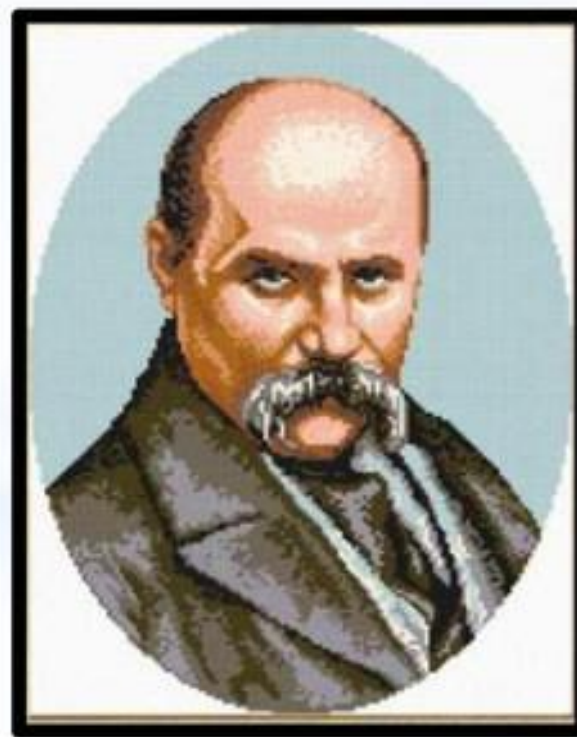
Це наш дух, наша душа, наша пісня...,

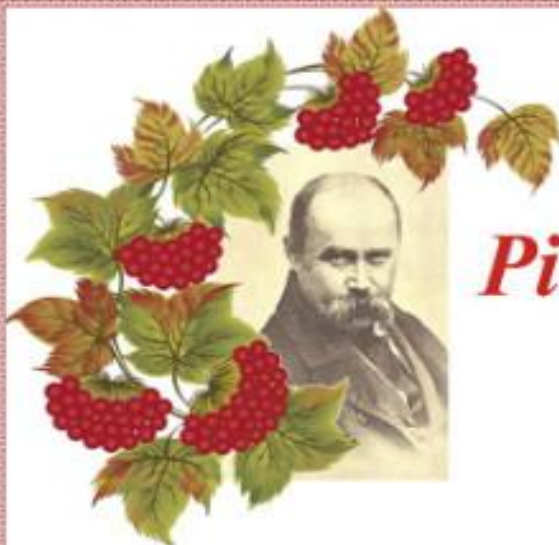
Олесь Гончар.

Українська мова – одне з найцінніших надбань, яке створили й залишили нам наші прадіди. Тож нехай материнське українське слово буде для всіх нас оберегом та символом єднання великого народу!

Зачинателем сучасної української літературної мови вважається

І. П. Котляревський,
а основоположником —
Т. Г. Шевченко.

Ти чув: співала мати при вікні
Слова Шевченка світлі і сумні.
-Чому, малуно, серцю в грудях тісно?
-То пісня, українська наша пісня...
Ти вперше прочитав із "Букваря"
Воспелі, вічні вірші Кобзаря.
-Чам жаром обнікас кожне слово?
-То мова, українська наша мова...
Із книг тобі відкрилось до кінця
Життя коротке знаного співця,
Діла і думи сина Батьківщини.
-Що то дзвенить, відлунює в серцях?
-То слава, горда слава України!

Юрій Герасименко

Ми - українці - велика родина,
Мова і пісня у нас солов'їна.
Квітне в садочках червона калина,
Рідна земля для нас всіх - Україна.

Рідна мова моя калинова

Яка ж багата рідна мова!
Увесь чарівний світ у ній!
Вона барвиста і чудова,
Вона про все тобі розкаже,
Чарівних слів тебе навчить,
Усе розкриє і покаже,
Як правильно у світі жити.

В ній стільки слів, що й не збагнути!
І приказок, і порівнянь.
А мову знаючи, здобути
Ти зможеш просто безліч знань.

Розвивайся, звеселяйся, моя рідна мово!

**У барвінки зодяжайся, українське слово. Колосися житом в полі, піснею в оселі,
Щоб на все життя з тобою ми запам'ятали, як з дитячої колиски мову покохали.**

Для кожного народу, кожної нації
найближчою і найдорожчою є його рідна
мова. Рідною мовою української нації є
українська мова.

ПОЕТИ ПРО МОВУ

*Страшні слова, коли вони мовчать,
коли вони зненацька причаїлись,
коли не знаєш, з чого їх почать,
бо всі слова були уже чиїмись.*

*Хтось ними плакав, мучивсь, болів,
із них почав і ними ж і завершив.
Людей мільярди і мільярди слів,
а ти їх маєш вимовити вперше*

*Все повторялось: і краса, й
потворність.*

Усе було: асфальти й спориші.

*Поезія – це завжди неповторність,
якийсь безсмертний дотик до душі.*

■ *Ліна Костенко*

*Мова кожного народу
неповторна і – своя; в ній
гримлять громи в негоду,
в тиші – трелі солов'я.*

*На своїй природній мові
і потоки гомонять;
зелен-клени у діброві
по-кленовому шумлять.*

*Солов'їну, барвінкову,
колосисту – на віки –
українську рідну мову
в дар мені дали батьки.*

*Берегти її, плекати
буду всюди й повсякчас,
бо ж єдина – так, як мати,
мова в кожного із нас!*

Оксана Забужко

Пам'ятай рідну мову

*Одна вона у нас така -
Уся співуча і дзвінка,
Уся плакуча і гримуча
Хоч без лаврового вінка.
Т. Шевченко*

Вивчайте, люди, рідну мову, дітей, онуків нею вчіть.
Її, як пісню колискову, як матір в серці бережіть.
Любіть цю мову, як кохану, в похмурі і щасливі дні.
Любіть її, як Богом дану лиш українцям на Землі.
За милозвучність барвінкову, за присмак сміху й полину
Плекайте, люди, рідну мову, любіть, як сонце, як весну.
Як хліб, як Землю, як Свободу, любіть, як горду нашу Суть.
Безсмертя й велич свого роду нащадки в мові збережуть.
Моліться ж мовою своєю, хай біль і радість в тих словах
До Бога линуть над Землею і освятять стражденний шлях.
Встає зоря в імлі ранкова, над Україною встає...
Любіть же, люди, свою мову, нас світ по мові пізнає.

Людмила Ларіонова

**День рідної мови відзначає
кожна культурна людина, яка
усвідомлює, що мова є безцінним
надбанням людства.**

Цінність рідної мови

Відомо, що мова кожного народу — явище давнє, її коріння сягає в доісторичні часи. Вона є найгеніальнішим наслідком матеріальної й духовної діяльності багатьох поколінь, а кожне створене слово — це символ сформованої ідеї, витвореної у великих зусиллях людини проникнути у світ природи, у саму себе. Всесвітньо відомий мовознавець Вільгельм фон Гумбольдт зазначав: «У мові — дух нації».

Справді, національна мова — це здобуток культури, духовної діяльності певного народу, а одночасно й здобуток культури всього людства, бо кожна мова доповнює іншу, а разом вони — витвір світового колективного людського розуму.

Мова й пісня — дві найважливіші фортеці, які народ повинен оберігати пильніше й відчайдушніше, аніж свої кордони. Втративши кордон чи державність, народ завжди має можливість їх відновити, а мови не відновить ніколи: вона втратиться на віки вічні. Її цінність немає з чим порівнювати, її не можна замінити чужою мовою, бо це означало б, що народу потрібно прищепити чуже серце, уселити чужу душу. Силою примушувати народ зрікатися рідної мови — найбільший злочин.

*Ти велична і проста.
Ти стара і вічно нова.
Ти могутня, рідна мово!
Мова – пісня колискова.
Мова – матері уста.*

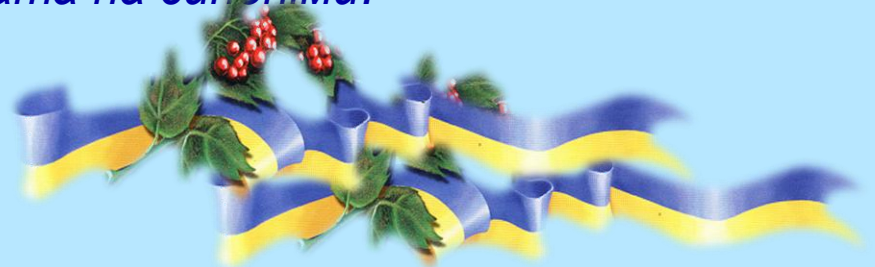
І. Багрянний

Факти про українську мову

Сучасна українська мова має близько 256 тисяч слів. Українська мова, за різними даними, займає двадцять п'яте або тридцять друге місце за кількістю носіїв серед найпоширеніших мов у світі. Для 36-37,5 мільйонів осіб українська мова є рідною. Дослідники довели, що багато українських слів та мовних коренів були поширені ще у часи трипільської культури, про що свідчать топографічні назви, народні пісні сонцепоклонницьких часів та значний слід у древньо-індійській мові. Осередком літературної української мови дослідники вважають Полтавщину і Чернігівщину. Українська мова багата на синоніми.

Калинова

Рідна

Снівуга

Ніжена

Милозвучна

**Як парость виноградної лози,
Плекайте мову
Пильно й ненастанно
Політь бур'ян.
Чистіша від сльози
Вона хай буде!**

(Максим Рильський)

**Без мови – не створити нам держави,
Доріг тернистих – не перебрести!**

**Хай вороги жорстокі і лукаві –
Стіною стань і мову захисти!**

У шелесті трав, у цвітінні калини

Я чую цю мову у сні й наяву.

Вона в моїм серці, – це вся Україна,

Я дихаю нею, я нею живу!

Герашенко Віктор

*Той, хто зневажливо ставиться до
рідної мови, не може й сам
викликати поваги до себе.*

Олесь Гончар

Наша дума, наша пісня
Не вмере, не загине.
От, де, люде, наша слава,
Слава України!

Без золота, без каменю
Без хитрої мови,
А голосна та правдива,
Як Господа слово.

М. Шевченко

Ми українці

***Ми українці – нація Тараса
Ми – сагайдачні і кармелюки,
Коли прийшли ми – не полічишчасу,
Ми древні і безсмертні, як віки.
Нас мордували, нас тягли на плахи.
О! Скільки потекло кривавих рік!
Та все даремно. Знову ми і знову
Жбурляли всіх у темряву й багно,
Залишилися ми і наша мова
Настояна на сонці, як вино***

***Ця мова може світ зачарувати,
В ній все – і грім, і шерехи гаїв.
У неї, мабуть, вчилися співати
Не тільки наші – курські солов'ї.
І тому їй не зникнути ніколи,
І підкоряти щирістю світи.
Ми живемо – Івани та Миколи,
І всі народи рідні нам брати.
Ми живемо, і нас не подолати,
Не покривити наші язики.
Бо є Шевченки майже в кожній хаті,
Є Сагайдачні і Кармелюки.***

Володимир Сіренко

Пам'ятка

«Як навчитися говорити українською правильно»

1. Побільше спілкуйтесь українською.
2. Читайте українські статті, газети, журнали.
3. Переглядайте україномовні фільми.
4. Слухайте українську музику.
5. Користуйтеся українським програмним забезпечення.
6. Корисними є також дописи в українських форумах та Вікіпедії, спілкування в різних українських гуртках та групах.

Є МОВА — Є УКРАЇНА!